

Vedlegg 01, langtidsplan for fellestjenester 2024 – 2026, beskrivelse av tiltak per portefølje.

Porteføljen for Data og infrastruktur

Cybersikkerhet	Portefølje:	Data og infrastruktur
	Periode:	2024 - 2026
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Planlagt

Cybersikkerhetssenteret er sektorvist responsmiljø (SRM) for norsk forskning og høyere utdanning. Cybersikkerhetssenteret (eduCSC) forebygger, oppdager og håndterer sikkerhetshendelser i Kunnskapssektoren. Senteret bistår de lokale sikkerhetsmiljøene, og er partner med de nasjonale sikkerhetsmyndighetene.

Gjennom tillitsnettverk deles gjensidig hvilke trusler vi ser, hvilke vurderinger vi gjør, og det gis støtte når hendelser inntreffer. Nærheten til Forskningsnettet, og den brede tilgangen på data og trusselinformasjon gjør innovasjon og utvikling mulig.

Tiltaket for bedre beredskap innen cybersikkerhet er en treårig satsing som blant annet inkluderer oppgradering av sensorinfrastruktur, samt automatisering og raskere utveksling av kvalitetssikret informasjon knyttet til sårbarheter, trusler og uønskede hendelser nasjonalt og internasjonalt.

Nytteeffekter fra tiltaket vil være:

- Økt deteksjonsevne for å avdekke og forhindre uønskede hendelser
- Bedre og mer tilgjengelige data og analyser som skaper innsikt, kontroll og bedre deteksjonsevne
- Større forutsetning for å avverge hendelser og oppdage hendelser tidlig, slik at konsekvensene blir mindre
- God etterretningsinformasjon til bruk når en hendelse har inntruffet

Det er sendt satsingsforslag for tiltaket, og finansieringen er til avklaring.

Fremtidens forskningsnett	Portefølje:	Data og infrastruktur
	Periode:	2023 - 2026
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

Forskningsnettet er blant landets kraftigste nettinfrastrukturer, og er tilknyttet det globale forskningsnettverket. Nettet er en forutsetning for digitalisering og forskning, kunnskapsdeling, samt tilgjengeliggjøring av data og ressurser.

Nettverket gir tilgang til de internasjonale motorveiene for dataoverføring, slik at forskningsinstrumenter, observatorier og digitale ressurser kan benyttes, og slik at det kan kommuniseres med verdens fremste forskningsmiljøer og utdanningsinstitusjoner.

Forskningsnettet benyttes av over 150 institusjoner og har over 300 000 daglige brukere.

I de neste 3 - 4 årene vil forskningsnettet fornyes. Bakgrunnen er kommende kapasitetsvekst i multiterabits-området og behov for ny funksjonalitet i nettet. Eksisterende avtaler utløper i perioden, og fornyelsen vil derfor skje i sammenheng med at nye avtaler inngås.

I 2023 og 2024 gjennomføres anbudsprosessen for forskningsnettet på Fastlands-Norge. Svalbard er ikke med i anskaffelsen. Anskaffelsen omfatter langdistanse optisk fiber, optiske spektrum, optiske transportsystemer og kraftige rutere.

Tiltaket vil tilføre en rekke nytteeffekter:

- Skalering som håndterer fremtidens datatrafikk i et 20-års perspektiv
- Ny funksjonalitet som muliggjør fremtidens forskning med høypresisjons tids- og frekvenssynkronisering, samt optisk måling og deteksjon.
- Videreføring av svært høy oppetid og produksjonskvalitet.
- Videreføring av høy informasjonssikkerhet.

Finansieringen av fremtidens forskningsnett er avklart.

Feide	Portefølje:	Data og infrastruktur
	Periode:	2024 - 2026
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

Feide er den nasjonale løsningen for sikker innlogging og datadeling i utdanning og forskning.

Med Feide får elever, studenter, forskere og undervisere trygg og riktig tilgang til en rekke ulike digitale tjenester med ett brukernavn og passord. Feide tilbyr også sterk autentisering der sikrere innlogging er nødvendig.

Feide muliggjør sikker og enkel deling av data for deg som er administrator, samtidig som personvernet til brukerne ivaretas. Produktet skaper god oversikt og kontroll over dataflyten, og muliggjør datadrevet innovasjon.

Det jobbes kontinuerlig med videreutvikling av Feide, og noen av tiltakene er:

- Tilpasse tilgjengelige innloggingsmetoder til behovene i Kunnskapssektoren, og i tillegg se på rollen Feide kan spille som nasjonal innloggingsløsning for barn og unge.
- Innføre ESI (European Student Identifier) som er en identifikator som benyttes i stadig økende grad. Tiltaket skal bidra til bedre samhandling mellom digitale utdanningstjenester i Europa.
- Datadeling vil fortsatt være et satsingsområde i langtidsperioden, for å øke verdien av delte data, gjøre datadeling transparent og sikkert, samt få til et godt samspill mellom ulike komponenter for datadeling innad i sektoren og til andre sektorer.
- Videreutvikle Feides kundeportal til å i enda større grad støtte prosessen med å ta i bruk tjenester. Rollestyring vil gi tilgang for flere enn Feide-administratorer til å jobbe med tjenester og datakilder i Feide kundeportal, bedre tilgangsstyring for datakilder med flere behandlingsansvarlige og bedre administrasjon av utveksling av data der informasjonen som flyter tilpasses direkte til sluttbrukeren som er innlogget. Vi vil også få på plass automatisk varsling når tjenester blir endret ved for eksempel at de etterspør mer data.

Videreutviklingen av FEIDE finansieres av Utdanningsdirektoratet. Finansieringen avklares årlig.

Identitet- og tilgangsstyring (IAM)	Portefølje:	Data og infrastruktur
	Periode:	2022 - 2027
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

Ved å automatisere og sikre at studenter, gjester og ansatte får tilganger basert på tjenstlige behov, unngås manuelle prosesser som historisk har ledet til svekket sikkerhet, lav produktivitet og mulige brudd på lovverk og retningslinjer.

Felles IAM gir en rekke nytteeffekter, blant annet:

- bedre informasjonssikkerhet ved at alle studenter, gjester og ansatte har riktig tilgang i tråd med deres tjenstlige behov til riktig tid
- bedre etterlevelse av lovverk og retningslinjer
- bedre utnyttelse av interne ressurser
- reduserte lisenskostnader
- legger til rette for mobilitet for studenter og ansatte
- bedre tilrettelagt samspill mellom institusjonene ved standardisering av tilgangsstyringen

IAM er under innføring til de statlige universitetene og høyskolene (UH-21), og tas i bruk av 5 - 6 virksomheter per år i perioden 2022 - 2027. Produktet tilbys også til kunder utenfor UH-21, og innføres til disse basert på etterspørsel og kapasitet.

IAM finansieres av UH-21. Finansieringen er løst ved at Sikt har lagt ut for investeringen og UH-21 betaler tilbake når produktet tas i bruk.

Norwegian Artistic Real-Time Network	Portefølje:	Data og infrastruktur
	Periode:	Ikke tilgjengelig
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Under planlegging

NorARTnet er et norsk nettverk for kunst som muliggjør forskning innen kunst ved bruk av Forskningsnettet. Nettverket er logisk separert fra andre nettverk og tilrettelegger dermed for sikre og fleksible eksperimenter og innovasjon mellom samarbeidspartnere. Partnere er institusjoner i høyere utdanning, museer og andre aktører innen kultur.

Tiltaket bygger på tidligere infrastruktursøknader som ønsket å opprette høykvalitets nettverksinfrastruktur for sanntidskommunikasjon over avstander til bruk innen kunstnerisk utviklingsarbeid og nærliggende kunstneriske forskningsområder, eksempelvis sanntidssamspill av musikk over nett. Tiltaket vil være et samarbeidet med representanter fra relevante kunstneriske fakultet som UiB, UiO, UiT, NTNU, KhiO, NMH og UiA.

Prosjektet er i tidligfase, og det er jobbes med avklaring av omfang og estimerer.

KUDAF	Portefølje:	Data og infrastruktur
	Periode:	2022 – 2025
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

KUDAF skal sørge for bedre oversikt over hvilke data Kunnskapssektoren sitter på. Gjennom etableringen av en felles infrastruktur og metadatakatalog vil det bli enklere å se det totale bildet og utveksle data trygt og enkelt.

KUDAF vil tilby en infrastruktur som gir oversikt over hvilke data Kunnskapssektoren sitter på for videre bruk gjennom en metadatakatalog som beskriver dataene. Det vil tilbys tjenester for å få tilgang til sensitive data med basis i hjemmel, samtykke eller gjennom søknad til et spesifikt formål (f. eks. til forskning).

KUDAF har mandat til å stimulere arbeidet med orden i eget hus i sektoren, som vil gi sektoren et stort felles løft for å kunne møte de sterke politiske føringene om økt deling av data for å utløse potensialet i data som ressurs.

KUDAF skal bidra til økt deltakelse i arbeids- og samfunnsliv, økt læringseffekt, bedre prioriteringer, effektiv ressursbruk og verdiskaping.

KUDAF er finansiert av Kunnskapsdepartementet med en ramme på MNOK 90 for perioden 2022 - 2025.

Porteføljen for Utdanning og administrasjon

Analyseplattform og beslutningsstøtte	Portefølje:	Utdanning og administrasjon
	Periode:	2020 – 2025
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

Analyseplattformen gir tilgang til data og analysemuligheter med en rekke kildesystemer på tvers av fagområder.

Analyseplattformen er i en overgangsfase fra prosjekt til innføring og kontinuerlig utvikling. Estimert innføringsperiode er 2024 - 2025.

Institusjonene får tilgang til et fleksibelt produkt som tilrettelegger for tilgang på brede datasett for analyse og import til lokale systemer, og som tilrettelegger for bruk av både egne og felles BI-verktøy (analyse og presentasjonsverktøy). Virksomheter som har behov for det vil få standardrapporter. Datasettene inneholder sentrale datakilder som alle institusjonene har behov for innenfor økonomi (UBW), lønn og personal (SAP), utdanning (FS) og forskning (Cristin), og gir et godt utgangspunkt for fremtidige utvidelser.

Analyseplattformen muliggjør nytteeffekter og skal bidra til:

- å frigjøre tid og ressurser på den enkelte institusjon til analyse- og virksomhetsstyring
- å skape likere begrepsbruk på sentrale styringsdata, som muliggjør sammenligning (benchmarking) og samarbeid

Analyseplattformen har i perioden 2020 til 2023 vært finansiert av felles investeringsmidler fra UH-21. Finansiering fra 2024 er til vurdering.

Nasjonalt utdanningsregister	Portefølje:	Utdanning og administrasjon
	Periode:	2023 – 2024
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

Nasjonalt utdanningsregister skal gi en samlet oversikt over både aktive og historiske utdanningstilbud som tilbys av ulike institusjoner. Registeret skal kunne kobles til internasjonale tjenester for akkreditering og utdanningsoversikter.

Det finnes i dag ingen komplett oversikt over det formelle utdanningstilbudet i Norge. Distribuert forvaltning av data fører til flere versjoner av samme data, dårlig datakvalitet og ineffektive prosesser. Det er tidkrevende og i stor grad manuell øvelse å hente ut data fra de ulike utdanningstilbyderne. For søkere og studenter vil det være viktig å enkelt kunne finne ut om utdanningen de ønsker å søke til eller de allerede går på, er akkreditert. Det har betydning både for studiestøtte og utdanningens anseelse.

Tiltaket skal bidra til:

- Enklere tilgang for søkere og studenter til informasjon om utdanning er akkreditert
- Effektivisering av forvaltningsoppgaver gjennom raskere tilgang på nødvendige data og tilgang på nye og digitale data
- Mer automatiserte prosesser i utdanningssystemet, for eksempel studiestøtte/lånegodkjenning fra Lånekassen, verifikasjon av resultater, studieplanarbeid og statistikk
- Forenklet arbeid med analyse og statistikk ved at alle utdanninger har en unik id. Det vil forenkle arbeid når data fra ulike kilder skal kobles sammen for å få frem ønskede kunnskapsgrunnlag. Det blir også enklere å gjennomføre utdanningsanalyser med utvikling over tid
- Bedre datakvalitet i rapporteringen til internasjonale tjenester og oversikter.

Finansieringen er avklart, og tiltaket er finansiert av Kunnskapsdepartementet.

UH-sak	Portefølje:	Utdanning og administrasjon
	Periode:	2017 – 2025
	Ansvarlig:	UH-21
	Status:	Pågående

UH-sak skal utvikle ny fellestjeneste for saksbehandling og dokumentasjonsforvaltning for UH-sektoren.

Produktet vil ha flere løsninger:

1. Ny løsning for saksbehandling og dokumentasjonsforvaltning og Noark 5 arkivkjerne
2. Plattform for å digitalisere saksbehandlingsprosesser med tilhørende prosessbibliotek

Løsningen leveres av Sopra Steria og består av saksbehandlingsplattform fra ServiceNow og arkivkjerne fra Documaster.

Tiltaket skal bidra til følgende nytteeffekter:

- Bedre støtte for arbeidsprosessene til saksbehandlere, ledere og dokumentasjonsforvaltere i et verktøy som gir god støtte for arbeidsprosessene
- Bedre oversikt over egne arbeidsoppgaver
- Mer automatisk og økt dokumentasjonsfangst til arkiv

Finansieringen er avklart og tiltaket finansieres av lokale budsjetter til UH-21 (brukerbetalt).

Fremtidens opptak	Portefølje:	Utdanning og administrasjon
	Periode:	2022 – 2027
	Ansvarlig:	HK-dir. og Sikt
	Status:	Pågående

Samordna opptak er et nasjonalt digitalt produkt som gjør det mulig å gjennomføre samordna opptak til grunnutdanning og fagskoler. I dag koordinerer Samordna opptak opptaket til 27 universiteter og høyskoler og 23 fagskoler, både offentlige og private.

Med et samordna opptak ivaretas prinsippet om likebehandling av søkere og dermed en rettferdig tilgang til høyere utdanning for alle. Samtidig oppnås en stor samfunnsøkonomisk effektivitetsgevinst ved at lærestedene saksbehandler for hverandre og søkerne kun sender én søknad.

Systemforvaltningen og opptaksforvaltningen er et samarbeid mellom Sikt og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), hvor Sikt forvalter systemene og HK-dir forvalter opptaket.

Dagens teknologi for Samordna opptak har behov for fornying og oppgradering. Anbefalingene i satsingsforslaget fremtidens opptak innebærer å utvikle et mer moderne og fleksibelt opptakssystem som imøtekommer krav til sikkerhet og brukervennlighet. Fremtidens løsning vil støtte flere typer opptak, blant annet lokale opptak og samordnet masteropptak. Anbefalingene støttes av en samfunnsøkonomisk analyse utført av Agenda Kaupang.

Tiltaket vil bidra til:

- å tilfredsstille dagens krav til sikkerhet
- bedre kapasitet og tilgjengelighet
- moderne brukervennlighet og universell utforming
- bedre støtte for å nå målene om livslang læring
- utvidet funksjonalitet til å støtte flere typer opptak, herunder masteropptak
- mer automatiserte prosesser
- bedre kvalitet og færre feil (0 klager)

Tiltaket er finansiert med bevilgning og finansieringen er avklart.

[Les mer i satsingsforslaget for Fremtidens opptak.](#)

Neste generasjons IT-løsninger som understøtter læring og vurdering (anskaffelser)	Portefølje:	Utdanning og administrasjon
	Periode:	2022 – 2025
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

UH-sektoren står foran store veivalg for neste generasjons sentrale tjenester for læring og vurdering innenfor høyere utdanning.

Det er nødvendig med en omfattende omstilling ved bruk av digital teknologi for å dekke fremtidige behov. Det etterspørres bedre støtte for livslang læring, større fleksibilitet i utdanningen, mer aktiviserende undervisning, og nye måter å gjennomføre vurdering på.

Videre skal studentenes ferdigheter utvikles i tråd med etterspørselen fra arbeidslivet, hvor blant annet evner til å samarbeide om innovative løsninger og reflektere over komplekse problemstillinger får en mer fremtredende rolle.

Fremtidige systemer må understøtte læring, være enkle i bruk og henge godt sammen. Det stilles strenge krav til at systemene er sikre, ivaretar personvern og tilgjengelighetskrav, og er utformet i tråd med gjeldende lover og forskrifter.

For å ivareta fremtidens behov innen læring og vurdering jobbes det med anskaffelser av:

- [LMS – læringsplattform](#) (i dag Canvas)
- [Digital eksamen](#) (i dag Inspira og Wiseflow)
- [Plagiatkontroll](#) (i dag Ouriginal)

Anskaffelsene er organisert i fire prosjekter; tre systemanskaffelser og et overbyggende fellesprosjekt som jobber med realisering av gevinstene, regelverk, integrasjoner og sørge for koordinering. Porteføljestyret for utdanning og administrasjon er styringsgruppe for anskaffelsesprosessene.

Anskaffelsesprosjektet er etablert og ambisjonen er signering av avtale innen oktober 2024. Finansieringen for anskaffelsene er forankret med sektoren og finansieres med brukerbetaling.

Anskaffelsene bygger på Innsiktsrapport for fremtidens læring og vurdering. Mer informasjon er tilgjengelig her, [prosjektrapport](#).

Modernisering av felles studentsystem	Portefølje:	Utdanning og administrasjon
	Periode:	2021 – 2026
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

Våren 2020 utførte Gartner en teknisk og funksjonell analyse av Felles studentsystem (FS) som konkluderte med at FS er et godt utgangspunkt for modernisering og vil svare ut sektorens behov for støtte til studieadministrative prosesser i mange år framover. Sammen med institusjonene i UH-sektoren ble det lagt frem anbefaling om modernisering av FS, som ble besluttet av Digitaliseringsstyret høsten 2021 (sak 37/21).

Moderniseringen av FS er basert på kontinuerlig produktutvikling, og er ikke organisert som prosjekt.

Moderniseringen er en transformasjon av dagens tjeneste til et målbilde som omfatter funksjonalitet, arkitektur og ny modell for organisering og samhandling, både internt i Sikt og med sektoren.

Nytteeffektene fra moderniseringen av FS skal være:

- økt tilgjengelighet – enklere, mer, hurtigere
- standardisering – sikkerhet, kvalitet, samhandling og effektivisering
- økt brukervennlighet – bedre tidsbruk, bedre opplevelse
- mer tilpasningsdyktig og åpent system
- etablering av et nytt normalnivå for samhandling og verdiskapning, som legger godt til rette for utvikling i mange år framover

Moderniseringen av Felles studentsystem finansieres med brukerbetaling fra kundene, felles investeringsmidler fra UH-21 og risikokapital med tilbakebetaling fra Sikt.

Mer informasjon se produktstrategi for FS og gjennomføring av FS-moderniseringen.

Porteføljen for Forskning og kunnskapsressurser

Utvikling av nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB)	Portefølje:	Forskning og kunnskapsressurser
	Periode:	2024 – 2027
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Planlagt

Nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB) er en nasjonal database med bibliometriske data på forskning fra hele verden. Formålet er å tilby norske forskingsinstitusjoner data til analyse av norsk og internasjonal forskning, for å gjøre forskningen bedre.

Fullt datasett med alle årganger fra 1980.d.d. ble tilgjengelig fra 2021. NIB benyttes i produksjon av Indikatorrapporten, til evalueringer og i forskningsprosjekter. Bibliometriforum er et brukernettsverk bestående av 40 institusjoner som jobber aktivt med bibliometri og er opptatt av forskningsevaluering. Det er i dag opptil 15 brukere ved NIFU, NFR, OsloMet, UiB, UiT og Sikt. Produktet finansieres av Kunnskapsdepartementet. Produktet er i dag lite brukervennlig og med begrenset skalering til flere brukere og virksomheter.

Tiltaket vil bidra til flere nytteeffekter:

- 1) Mer funksjonalitet og forbedret brukergrensesnitt.
- 2) Bedre datagrunnlag og mulighet for kobling til data i andre systemer.
- 3) Mindre behov for bruk av lokale ressurser og individuelle innkjøp av kommersielle systemer.

Med tilrettelegging av data og brukergrensesnitt, som senker brukerterskelen, forventes det at bruken av produktet kan øke fra dagens 13 brukere på 5 institusjoner, til flere brukere på hver av de mer enn 60 institusjonene som hittil har vist interesse for NIB-data.

Finansieringen er under avklaring, og er estimert til MNOK 15.

Tiltaket er foreslått med bakgrunn i rapporten Behovs- og mulighetsstudie for Nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB), desember 2022, fra en arbeidsgruppe bestående av deltakere i Bibliometriforum. Arbeidsgruppen ble oppnevnt av tjenesterådet for forskningstjenester.

Data om det norske samfunn (MODANSA)	Portefølje:	Forskning og kunnskapsressurser
	Periode:	2024 – 2027
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Planlagt

Data om det norske samfunn er datasamlinger av historiske data tilbake til slutten av 1700-tallet. Samlingene omfatter i hovedsak Kommunedatabasen, Forvaltningsdatabasen, Data om det politiske system (PolSys) og Kirkedatabasen. Sikt har som oppdrag å arkivere, tilrettelegge og formidle disse dataene til forskning og analyse. Produktet finansieres i dag av Kunnskapsdepartementet og Kirkerådet. Datasamlingene er et resultat av en stor og bevisst satsing fra Norges forskningsråd (NFR) gjennom mange tiår og et forpliktende samarbeid mellom forskningsmiljøene representert ved Sikt og sentrale dataprodusenter, særlig Statistisk sentralbyrå. Det kanskje viktigste resultatet av denne satsingen er Kommunedatabasen, som er Sikt's (NSDs) mest brukte datatilbud gjennom tidene.

Tjenesten har i dag utfordringer knyttet bl.a. til tungvint oppdatering, drift og brukerstøtte. De eldre løsningene oppfyller i svært begrenset grad krav til universell utforming og FAIR-prinsippene.

Gjennom MODANSA ønsker man derfor å utvikle Sikt's forskningsdataplatteform, som i dag er innrettet mot kvantitative surveydata til å håndtere, kuratere og lagre ikke-surveybaserte data, dvs. kvalitative tekstdata og registerdata, offentlige data, stordata, etc. Målet er å styrke Sikt sin datainfrastruktur generelt, slik at flere verdifulle typer data vil løftes opp. Det betyr at investeringen i MODANSA vil ha

nytte utover datasamlingene under «Data om det norske samfunn». Sikt vil bli i stand til å ta imot, gi merverdi til og tilgjengeliggjøre flere ulike sammensetninger av forskningsdata.

MODANSA er et moderniseringstiltak for datainfrastruktur som skal bidra til flere nytteeffekter for brukerne:

- 1) Universell utforming
- 2) Oppfylling av FAIR-prinsippene
- 3) Tilgjengelighet for brukerne som skaper økt utnyttelse av data, deriblant offentlige data.

Videre skal satsingen modernisere drift og vedlikehold. Dataene er driftet i eldre løsninger som i liten grad oppfyller krav til universell utforming og FAIR-prinsippene.

Tiltaket er foreslått gjennomført i tidsperioden 2024 – 2027 med en totalramme på MNOK 35. Finansering av satsingen er under avklaring.

Satsingen er foreslått med bakgrunn i [«Rapport om modernisering av data om det norske samfunn»](#).

Anbud biblioteksystem	Portefølje:	Forskning og kunnskapsressurser
	Periode:	2023 – 2025
	Ansvarlig:	Sikt
	Status:	Pågående

Sikt skal levere gode og kostnadseffektive bibliotekstjenester til forskning og høyere utdanning, slik at bibliotekene kan gi sine brukere tilgang til de ressursene de trenger for læring og forskning.

Dagens tjenestetilbud innen bibliotekstjenester består av tre hovedleveranser:

- Alma biblioteksystem: et moderne biblioteksystem som inneholder alle funksjoner for å drifte et bibliotek
- Oria søkesystem: en felles søkeportal til det samlede materialet som finnes ved de fleste fag- og forskningsbibliotek i Norge
- Leganto pensumlistesystem: et system for opprettelse, vedlikehold og tilgang til pensumlister for faglærere og studenter.

Tjenesteleveransene er organisert i to konsortier: BIBSYS-konsortiet med 78 institusjoner og Pensumlistekonsortiet med 26 institusjoner. Tjenestene er brukerfinansierte via årlig avgift for medlemskap i konsortiene.

Kontrakten med nåværende leverandør av bibliotekstjenestene er tidsavgrenset og har en varighet ut 2025. Sikt har sammen med styret for BIBSYS-konsortiet startet en prosess for å danne grunnlag for en ny anskaffelse. Gjennom ulike typer innsynsarbeid som brukertilfredshetsundersøkelse, scenario-analyse og RFI har vi undersøkt markedet og forsøkt å få svar på trender og fremtidige brukerbehov. Det er etablert et anskaffelsesprosjekt med en styringsgruppe som består av medlemmer fra styret i BIBSYS-konsortiet. Det planlegges en spørreundersøkelse blant biblioteklederne før utarbeidelse av kravspesifikasjon for anbudsrunder.

Proessen med anbudsrunder og tilhørende aktiviteter finansieres via den årlige konsortieavgiften samt oppsparte midler.

For mer informasjon: [Veien videre - bibliotekstjenester](#)

Microdata – cross fair	Portefølje:	Forskning og kunnskapsressurser
	Periode:	2024 – 2028
	Ansvarlig:	Sikt i partnerskap med SSB og FHI
	Status:	Planlagt

Microdata.no er datainfrastruktur hvor forskere, analytikere og studenter får umiddelbar og fleksibel tilgang til kobling og analyse av store mengder registerdata som er tilgjengeliggjort der. Dataprodusenter som Statistisk sentralbyrå, Kreftregisteret og andre offentlige og private dataprodusenter og -eiere kan selvbetjent dele sine registerdata i microdata.no, til bruk for forskning og analyse.

Produktet kontrollerer all databruk gjennom et automatisert anonymiserende grensesnitt, som hindrer at sluttbrukerne får se eller kan laste ned/printe ut personopplysninger, noe som gjør søknader eller dokumentasjon av behandlingsgrunnlag unødvendig. Tilgangen gjelder for ansatte eller studenter ved en institusjon som har tegnet avtale om bruk av microdata.no.

Foreløpig er SSB eneste dataeier med data på plattformen. I tett og langsiktig samarbeid med de sentrale helseregistrene er det et mål at helseregistrene skal kunne dele registerdata i microdata.no, som gir mulighet for kobling med demografiske og sosioøkonomiske data fra SSB.

Microdata.no eies, utvikles og driftes av Sikt og SSB i fellesskap. Utviklingen har i hovedsak vært finansiert gjennom Forskningsrådets infrastruktursatsning i to omganger. Tjenesten ble lansert våren 2018.

Det er søkt om finansiering fra Forskningsrådet for videreutvikling av microdata.no. Sikt, SSB og FHI har sendt inn felles skisse med arbeidstittel «Microdata.no Cross-FAIR. FAIR access to microdata across sectors and disciplines». Hovedmålsetningen for søknaden er å etablere mest mulig koblingsbare helseregisterdata på infrastrukturen, samt å fortsette å styrke løsningens funksjonalitet og relevans for både samfunns- og helseforskning. Dersom søknaden blir godkjent er det realistisk at man vil kunne få en oppstart medio 2024. Samlet finansieringsbehov er estimert til MNOK 84.

Inneværende prosjekt Microdata 2 løper ut 2023. Innspurten i prosjektet handler om å slutføre arbeidet med etableringen av microdata.no som plattform for deling av data for Kreftregisteret og andre relevante dataeiere. Planen er å tilgjengeliggjøre data fra Kreftregisteret på infrastrukturen i 2023. Det arbeides nå med en finansieringsmodell for drift av microdata.no. Her legger man til grunn en modell i tråd med anbefalingene fra et KD-oppevnt valg.

Pris- og betalingsmodell vil bli sirkulert til de 105 eksisterende brukerinstitusjonene så snart den er klar. Betaling innføres fra 2024.

ACCESS Life Course Database: Upgrade, Expansion and Innovation	Portefølje:	Forskning og kunnskapsressurser
	Periode:	2024 – 2028
	Ansvarlig:	OsloMet
	Status:	Under planlegging

NorLAG (Den norske studien om livsløp, aldring og generasjon) er en studie ved OsloMet som gir kunnskap om det å eldes i Norge.

Så langt er det gjennomført tre runder med datainnsamling (2002, 2007 og 2017). Undersøkelsen følger de samme personene og belyser sentrale livsområder til personer født mellom 1922 og 1966, og deres nære familiemedlemmer (partner, foreldre og barn).

ACCESS LIFE COURSE er infrastrukturen som Sikt sammen med Velferdsforskningsinstituttet NOVA, OsloMet har utviklet for å kunne gi bred og enkel tilgang til de komplekse dataene som NorLAG er. ACCESS LIFE COURSE-prosjektet var finansiert av Norges forskningsråd, og Velferdsforskningsinstituttet NOVA, OsloMET og NSD (Sikt) var partnere i prosjektet. NOVA var ansvarlig for sammenstilling, dokumentering og det faglige innholdet i dataene mens NSD (Sikt) var ansvarlig for dataoppbevaring og tilgjengeliggjøring.

Det er sendt en søknad om å utvide ACCESS LIFE COURSE for å utvide, oppgradere og fornye ACCESS LIFE COURSE-portalen. Det vil bli gjennomført datainnsamling og oppdatert registerdata i løpet av 2024, (data fra perioden 2023–2027) og ambisjonen er å kunne oppdatere og forbedre infrastrukturen, slik at den møter fremtidige krav og gir bedre brukeropplevelse.

Et nytt ACCESS LIFE COURSE prosjekt vil løpe fra 2024–2028. Estimerer for finansiering er under utarbeidelse.

Koordinerte online-paneler for forskning på demokrati og styresett i Norge – KODEM	Portefølje:	Forskning og kunnskapsressurser
	Periode:	Ikke avklart
	Ansvarlig:	UiB
	Status:	Under planlegging

KODEM er en ny nasjonal forskningsinfrastruktur som planlegges etablert på initiativ fra UiB, UiO, NTNU, UiT, UiA, UiS, OsloMet, NORCE, ISF, og Sikt i samarbeid.

Ambisjonen er å etablere fire online-paneler for forskning på demokrati og styresett. Panelene vil dekke fire grupper: befolkningen (medborgerundersøkelsen hvor panelet er allerede etablert og Sikt arkiverer og formidler data fra undersøkelsen, de folkevalgte, embetsverket, (inkludert domstolene) og media.

Sikts rolle blir å arkivere og stille alle data som produseres av KODEM forskningsinfrastrukturen til disposisjon for forskersamfunnet. En planlegger også å bruke Sikts nye visualiserings- og formidlingstjeneste, Surveybanken, for å formidle data mer åpent.

Det jobbes fortsatt med å estimere finansieringsrammen for tiltaket. Det vil søkes om støtte fra Forskningsrådet.

Generations and Gender Programme Norway	Portefølje:	Forskning og kunnskapsressurser
	Periode:	2024 - 2028
	Ansvarlig:	SSB
	Status:	Planlagt

Målet med tiltaket er å etablere Norge som en stabil partner og aktiv bidragsyter til den eksisterende internasjonale forskningsinfrastrukturen «Generations and Gender Programme» (GGP).

GGP er en tverrfaglig forsknings- og datainfrastruktur om befolknings- og familiedynamikk, prosessering og formidler tverrnasjonalt sammenlignbare longitudinelle data om livsløpene til kvinner og menn. Forskningsavdelingen i SSB har vært partner i GGP (og dets forløper, Familie- og fertilitetsundersøkelsen) siden starten av programmet, og for tiden er SSB en aktiv partner og konsortiedlem i GGP.

Målsetningen med søknaden er å etablere Sikt som dataarkiv og infrastruktur for GGP for å øke bruken av dataene i tråd med FAIRs veiledende prinsipper for vitenskapelig datahåndtering og

forvaltning. Våren 2023 konkluderte GGP Consortium Board med at Sikt vil være den foretrukne løsningen for å oppnå dette målet. Beslutningen bygger i stor grad på det arbeidet Sikt utfører for ESS.

Tiltaket er kostnadsberegnet til € 10 450 for en minimumsløsning og € 27 450 for "Gold Solution". Minimumsløsningen innebærer inkludering av data og metadata i Sikts Surveybank, inkludert migrering, kurering og formidling. "Gold Solution" inkluderer etablering av egen dataportal for GGP-dataene hos Sikt, tilsvarende som for ESS. En egen dataportal hos Sikt er den mest brukervennlige løsningen, og vil øke den vitenskapelige bruken av GGP-dataene. I tillegg vil en egen dataportal tilrettelegge for spesifikke krav relatert til arten av longitudinelle og komparative GGP-data.